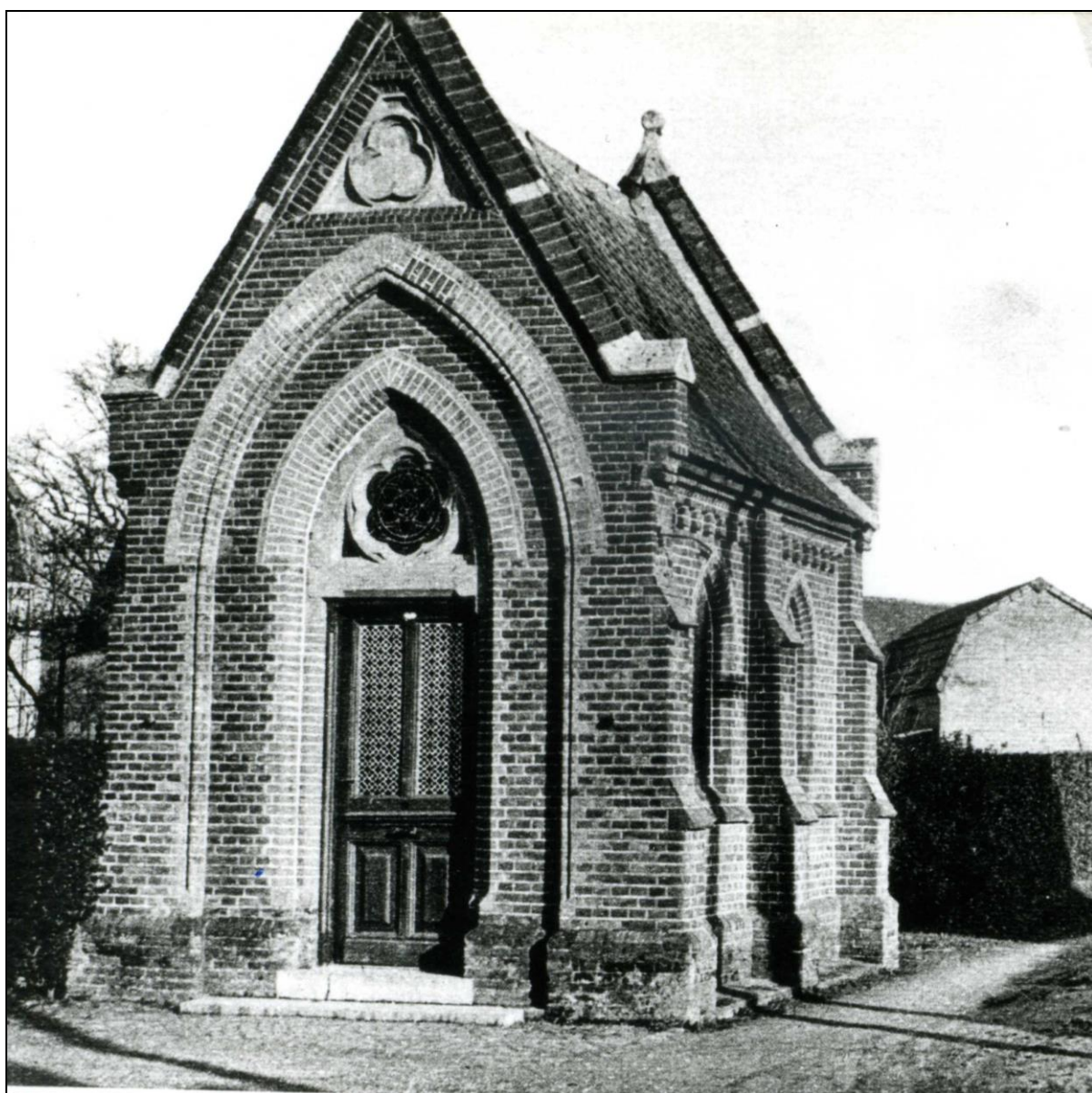

Rapportage voorstel naamgeving appartementencomplex Brugstraat-Staat Nederweert (2005)

ALFONS BRUEKERS

Voorwoord

Deze publicatie is een uitgave van de Stichting Regionaal Archeologisch Bodemonderzoek te Nederweert (STRABO), die zich ten doel stelt oud(-er) archeologisch en cultuurhistorisch onderzoeks- en vondstenmateriaal te documenteren en te ontsluiten voor wetenschappelijk onderzoek en algemeen publiek.

Overname van deze rapportage gedeeltelijk of geheel, via welk medium dan ook, is zonder bronvermelding niet toegestaan.

Alfons Bruekers

STRABO | Stichting Regionaal Archeologisch BodemOnderzoek
Kreijel 4
6035 SG OSPEL

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Inleiding	4
2. Voorstel	5
3. Uitvoering	7
4. Samenvatting en conclusie	8

1. Inleiding

In oktober 2005 wendde mw. Maureen Strijbos zich namens de Vereniging van Eigenaren van het nieuwe appartementencomplex op de hoek Brugstraat-Staat in Nederweert, tot de Stichting Geschiedschrijving Nederweert. Zij was met haar verzoek om namensuggesties voor het complex van gemeentewege doorverwezen naar Alfons Bruekers van de stichting.

De wens was om de naam van het complex te wijden aan panden, bedrijven of eigenaren die een historische band hadden met de locatie van het complex. Tijdens de bouwfase in 2003 werd het complex door de projectontwikkelaar 'Plan Hoek Gubbels' genoemd, maar ofschoon die naam wel verwees naar een oude familie op die plek, werd gezocht naar betere alternatieven.

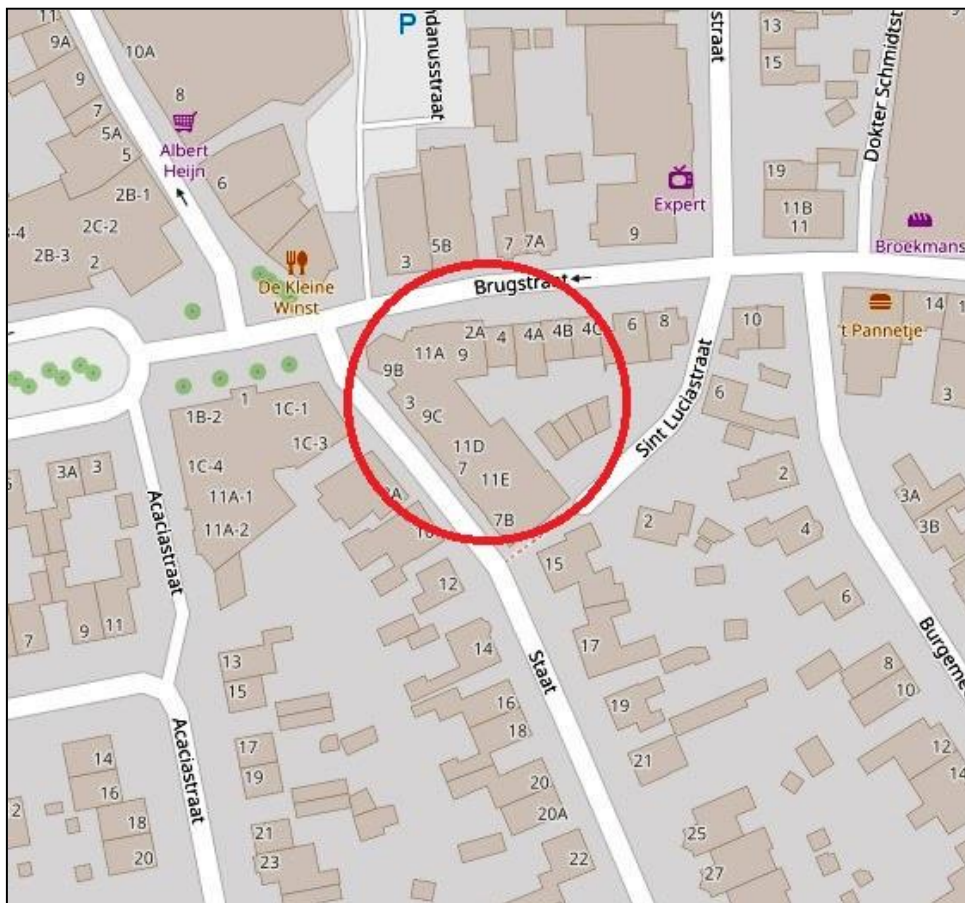

Fig. 1. Ligging van het appartementencomplex (in de rode cirkel).
Ondergrond: www.afstandsmeten.nl

2. Voorstel

Per brief van 12 november 2005 kreeg de vragenstelster, mw. Maureen Strijbos, een reactie van de Stichting Geschiedschrijving en wel als volgt:

Geachte mevrouw Strijbos, beste Maureen,

We zijn je nog een antwoord verschuldigd op je vraag van 17 oktober l.l. Die vraag behelsde de naamgeving van het nieuwe appartementencomplex Brugstraat-Staat. Laat ik je op de eerste plaats een compliment geven. Namelijk omdat jullie de overweging hebben gemaakt om terug te grijpen op een min of meer historisch verantwoorde naam voor het nieuwe gebouw. Helaas te vaak ziet men makelaars en projectontwikkelaars terugvallen op streekvreemde, commercieel goed-bekkende namen die vrijwel geen grond of historische relatie hebben met het gebied. Weert en Nederweert kennen daar al genoeg voorbeelden van. Oude(re) namen kunnen juist bij uitstek het bindende middel kunnen zijn tussen een stukje historisch besef en moderne huisvesting.

De eisen die je aan de naam voor een modern complex moet stellen zijn eigenlijk vrij simpel. Er moet een historische redenering bij zitten die betrekking heeft op de locatie zelf. De naam kan verwijzen naar een toponiem (dat is een oude plaatsaanduiding), een gebouw of een persoonsnaam. Met persoonsnamen moet men voorzichtig zijn, omdat dat onderwerp net als bij straatnamen gevoelig ligt. Wie voor de een 'n held is, is voor de ander een crimineel. Verder moet de naam niet te oubollig, kneuterig of chauvinistisch zijn. We leven per slot van rekening in de eenentwintigste eeuw.

Maar dan nu de hamvraag. Welke namen komen in aanmerking voor jouw/jullie nieuwe wooncomplex?

Het nieuwe complex staat midden in het terrein van een voormalig waterven, op de hoek van Staat en Brugstraat. Dit ven diende in vroeger eeuwen voor het bleken van de was, was een sociaal ontmoetingspunt voor de buurt en diende ook in tijden van nood voor de bluswatervoorziening. Het ven werd in de jaren twintig van de vorige eeuw gedempt, en langs de oevers bebouwd. Bij de bouw van de parkeergarage onder jullie gebouw waren de diepe resten van het ven nog te zien. De naam van het ven luidde 'Staterkuil'.

Op de zuidhoek van het complex, daar waar het kleine Luciastraatje uitmondt in Staat, stond een mooi neogotisch kappelletje. Het moest het veld ruimen in de jaren zestig, toen het de trend werd om alle mooie oude gebouwtjes en vooral kapellen met de grond gelijk te maken. Het kappelletje dateerde uit het einde van de negentiende eeuw, maar had verschillende oudere voorgangers. Het enige dat nog herinnert aan het kappelletjes is het beeld van St. Lucia, dat in de Lambertuskerk wordt bewaard. Je raadt het al, de naam van de kapel was St. Luciakapel.

In feite zit dit mijns inziens de beste twee opties. Staterkuil en Luciakapel. Als je daaruit een keuze zou moeten maken, kom je al gauw over smaken te praten. Persoonlijk vind ik 'kuil' wat onfris klinken voor een nieuw bewonersgebouw. Een

makelaar zou er al gauw 'Stater-staete' van maken, maar dat hoort thuis in de categorie wanstaltige gebiedsvreemde gedochten (Staete is een woord uit Groningen en Friesland).

Meer muziek zit in Lucia. Je zou kunnen overwegen om het bijvoegsel 'kapel' niet te gebruiken, om niet teveel associaties met het katholieke rijke roomse leven te maken. Niet dat daar op zich wat mis mee is, maar het complex moet een naam krijgen die appeleert bij mensen die niet van katholieken huize zijn uiteraard. En zowizo is er geen link tussen het gebouw en iets kerkelijks of religieus.

*Als je dan naar andere wooncomplexen kijkt in Nederweert, dan zie je parallelen. Het complex in het centrum heet Lambertushof (naar de St. Lambertuskerk), in Budschop Rochushof (naar de St. Rochuskapel die daar tegenover lag). De stap naar Luciahof is dan gauw gemaakt. Het voordeel is dan dat met die keuze zowel een historisch verantwoorde naam is gekozen, deze ook nog een keer past in de naamgevingstraditie van andere complexen in de buurt. En bovendien ook eens een keer een naam die recht doet aan de vrouwelijke helft van de bewoners van Nederweert, en wat subtieler en vrouwelijker klinkt dan de stoere namen als Rochus en Lambertus. En daarmee wordt dan ook nog een keer de mooie, speelse en verre van stoere en masculine baksteenarchitectuur van jullie nieuwe complex eer aangedaan. Een harmonische redenering dus, die leidt tot **Luciahof**.*

Ik hoop dat jullie hier iets mee kunnen. Laat je een keer weten wat de uiteindelijke naam geworden is?

Fig. 2. De voormalige St. Luciakapel te Staat. Collectie SGN.

3. Uitvoering

Het naamvoorstel 'Luciahof' werd besproken in de vergadering van de Vereniging van Eigenaren van 17 november 2005. Daar kwamen de handen niet over elkaar en kreeg de naam 'Staterbrug', een niet-historische samentrekking van de straatnamen Staat en Brugstraat, de voorkeur.

Die werd vervolgens aangeboden bij de gemeente Nederweert, in de veronderstelling dat deze naam ook een officieel postadres zou worden. Die vlieger ging niet op en de appartementen uit het complex kregen vervolgens adressen die waren gelegen aan Staat resp. Brugstraat.

De actie om dan maar het gebouwencomplex zélf een naam te geven stierf helaas ook een stille dood.

4. Samenvatting en conclusie

In oktober 2005 wendde mw. Maureen Strijbos zich namens de Vereniging van Eigenaren van het nieuwe appartementencomplex op de hoek Brugstraat-Staat in Nederweert, tot de Stichting Geschiedschrijving Nederweert. Zij was met haar verzoek om namensuggesties voor het complex van gemeentewege doorverwezen naar Alfons Bruekers van de stichting.

Voorgesteld werd om het complex Luciahof te noemen, naar de voormalige kapel die aan St. Lucia gewijd was en zich op de hoek van het complex had bevonden. Bovendien zijn gebouw- en straatnamen die op vrouwennamen gebaseerd zijn, schaars goed in Nederweert.

Het naamvoorstel Luciahof werd besproken in de vergadering van de Vereniging van Eigenaren van 17 november 2005. Daar kwamen de handen niet over elkaar en kreeg de naam 'Staterbrug', een niet-historische samentrekking van de straatnamen Staat en Brugstraat, de voorkeur. Maar ook die naam werd uiteindelijk niet geïmplementeerd.